

*Şu karşımızdaki mahşer kudursa, çıldırsa,
Denizler ordu, bulutlar donanma yağdırsa,
Değil mi ortada bir sine çarpıyor, yılmaz,
Cihan yıkılırsa emin ol, bu cephe sarsılmaz*

Mehmet Akif ERSOY

1-Yukarıdaki dizelerde geçen söz sanatlarını bularak açıklayınız.

.....
.....

2- Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nın özelliklerini aşağıya yazınız.

.....
.....
.....
.....

3- Cumhuriyet edebiyatında görülen ilk edebi hareket hangisidir? Açıklayarak bilgi veriniz.

.....
.....
.....
.....
.....

4- Sürrealizmle Garip akımının ortak noktaları nelerdir?

.....
.....
.....

5- Yedi Meşale akımına mensup şairlerin adını yazınız. Bu şairlerden Ziya Osman Saba hakkında bilgi veriniz.

.....
.....
.....
.....

6-“Paul Valery'nin şiirde dili her şeyin Üstünde tutan görüşünden hareketle ortaya çıkan şiir anlayışıdır. Milli Edebiyat yıllarında gerek. Batı edebiyatından gerek divân şiirinin biçimci yapısından etkilenen Yahya Kemal Beyatlı ve Ahmet Haşim ‘in temsil ettiği bu anlayış Cumhuriyet döneminde etkili olmuştur.”

Yukarıda bahsedilen akımın adını yazınız.

.....
.....
.....

.....

7- İkinci yeni şiiri hakkında bilgi veriniz.

8- Makinalaşmak

trrrrum,

trrrrum,

trrrrum!

trak tiki tak!

makinalaşmak istiyorum! (Nazım Hikmet)

Yukarıdaki şiirin, hangi akım etkisinde

yazıldığı ifade ederek akımın temel

özellikleri hakkında bilgi veriniz.

9--“Mavi Hareketi “ hangi şiir anlayışına karşı kurulmuştur? Mavi hareketinin sanat anlayışı nedir?

.....

10- 1980 sonrası şairlerinin genel olarak şiirdeki anlatımları nasıldı? Kısaca anlatıp bu dönem şairlerinden ikisinin ismini yazınız.

CEVAP ANAHTARI

*Şu karşımızdaki mahşer kudursa, çıldırsa,
Denizler ordu, bulutlar donanma yağdırsa,
Değil mi ortada bir sine çarpıyor, yılmaz,
Cihan yıkılırsa emin ol, bu cephe sarsılmaz*

Mehmet Akif ERSOY

1-Yukarıdaki dizelerde geçen söz sanatlarını bularak açıklayınız.

Düşman kalabalığı evvela “mahşere” benzetilerek açık istiare yapılmış. Sonra o “mahşer” de hayvan özelliği olan “kudursa” kelimesiyle hayvana benzetilerek kapalı istiare yapılmıştır.

2- Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nın özelliklerini aşağıya yazınız.

- Aruz vezni terk edilerek hece veznine dönülmüştür.**
- Köy ve kent insanının sorunlarına yer verilmiştir.**
- Dilde sadeleşme hareketi yerleşmiş.**
- Dönemin başlıca konusu kurtuluş savaşı olmuştur.**
- eserlerin konularını toplum problemleri oluşturmuştur.**

3- Cumhuriyet edebiyatında görülen ilk edebi hareket hangisidir? Açıklayarak bilgi veriniz.

Beş hececiler hareketidir. Milli Edebiyat akımından etkilenmiş ve şiirlerinde hece veznini başarıyla kullanmışlardır. Önemli şairleri ise bunlardır: Halit F. OZANSOY, Enis B. KORYÜREK, Yusuf Z. ORTAÇ, Orhan S. ORHON, Faruk N. ÇAMLIBEL.

4- Sürrealizmle Garip akımının ortak noktaları nelerdir?

- Sürrealistler de Garipçiler de mizah ve alaya önem verirler.**
- Sürrealistler de Garipçiler de kendilerinden önceki edebî akımların karşısındadır.**
- Yüzyıllar boyunca geliştirip işlenen, gelenekleşmiş bütün sanat/edebiyat kurallarına karşıdırlar ve onlarla da alay ederler.**
- İki akımın sanatçılarında da ferdî bir üslûp endişesi yoktur. Bu konuda büyük sanatkârlara özenmekten ısrarla kaçınırlar.**
- Sürrealistlerde ve Garipçilerde dikkati çeken bir başka husus, çocukluğa dönüş, çocukluk dönemine özlemdir. Zira çocukluk, insan hayatının en hür, en serbest, en gerçekçi dönemidir.**

5- Yedi Meşale akımına mensup şairlerin adını yazınız. Bu şairlerden Ziya Osman Saba hakkında bilgi veriniz.

Bu topluluğu oluşturan sanatçılar şunlardır:

Kenan Hulusi Koray, Cevdet Kudret Solok, Muammer Lütfi, Sabri Esat Siyavuşgil, Yaşar Nabi Nayır, Vasfi Mahir Kocatürk, Ziya Osman Saba

Ziya Osman SABA

Sanatçı, şiirlerinde çocukluk özlemi, anılara düşkünlük, ev - aile sevgisi, yoksul yaşamlara karşı utanç duyma ve acıma, Allah'a kulluk, kadere boyun eğiş, küçük mutluluklarla yetinme, ölümün yakınlığı, öte dünya özlemi gibi bireysel konuları işler.

Dili gayet sade ve açıktır. 1940'a kadar hece ölçüsünü kullanmış, bu dönemden sonra serbest şiirler de yazmıştır.

Şiirlerini Sebil ve Güvercinler, Geçen Zaman, Nefes Almak adlarıyla kitaplaştırmıştır.

6- -“Paul Valery’nin şiirde dili her şeyin Üstünde tutan görüşünden hareketle ortaya çıkan şiir anlayışıdır. Milli Edebiyat yıllarında gerek. Batı edebiyatından gerek divân şiirinin biçimci yapısından etkilenen Yahya Kemal Beyatlı ve Ahmet Haşim ‘in temsil ettiği bu anlayış Cumhuriyet döneminde etkili olmuştur.”

Yukarıda bahsedilen akımın adını yazınız.

Öz (Saf) şiir

7- İkinci yeni şiiri hakkında bilgi veriniz.

II. YENİ ŞİİRİMİZDE ÇOK UZUN SOLUKLU OLMASA, GENİŞ BİR OKUYUCU KİTLESİ BULAMASA DA TÜRK ŞİİRİNE YENİ BOYUTLAR GETİRMİŞTİR.

“ŞİİR İÇİN ŞİİR” ANLAYIŞIYLA HAREKET ETMİŞLER; ERDEM, AHLAK, TOPLUM VE GERÇEK GİBİ KONULARIN ŞİİRİN DIŞINDA TUTULMASI GEREKTİĞİNİ SAVUNMUŞLARDIR.

ONLARA GÖRE ANLAMLI OLMAK ŞİİR İÇİN ÖNEMLİ DEĞİLDİR.

II. YENİ’YE GÖRE ŞİİR BİR ÖYKÜ ANLATMA ARACI DEĞİLDİR. ÖTEKİ EDEBİ TÜRLERDEN KESİN ÇİZGİLERLE AYRILMALIDIR. BU YÜZDEN KONUYU VE OLAYI ŞİİRDEN ATMIŞLARDIR.

EŞYA, GÖRÜNÜM VE İNSANI GERÇEKÜSTÜCÜLÜKTEN DAHA AŞIRI BİR SOYUTLAMA İLE ANLATMAYI AMAÇ EDİNMIŞLERDİR.

ONLARA GÖRE ŞİİRDE AHENK, ÖLÇÜ VE UYAKLA DEĞİL; MUSİKİ VE ANLATIM ZENGİNLIĞİ İLE SAĞLANMALIDIR.

8- Makinalaşmak

trrrrum,

trrrrum,

trrrrum!

trak tiki tak!

makinalaşmak istiyorum! (Nazım Hikmet)

Yukarıdaki şiirin, hangi akım etkisinde

yazıldığı ifade ederek akımın temel

özellikleri hakkında bilgi veriniz.

BU AKIMIN ÖNCÜSÜ VE ŞEFİ İTALYAN ŞAİR, ROMANCI, OYUN YAZARI VE YAYIN YÖNETMENİ FİLIPPO TOMMASO MARINETTİ'DİR. MARINETTİ'NİN 1909'DE PARİS'TE "LE FIGARO" GAZETESİNDE YAYIMLADIĞI MANİFESTO FUTURİSITA (FÜTÜRİZM BİLDİRİSİ) GELECEKÇİLİĞİN MANİFESTOSU OLDU. BİLDİRİDE, "BİZLER MÜZELERİ, KÜTÜPHANELERİ YERLE BİR EDİP AHLAKÇILIK, FEMİNİZM VE BÜTÜN YARARCI KORKAKLIKLARLA SAVAŞACAĞIZ" DENİYORDU. BU GEÇMIŞİN BÜTÜNÜYLE REDDİ DEMEKTİ. AYNI BİLDİRİDE, "BİZ DÜNYADAKİ GERÇEKTEN SAĞLIKLI TEK ŞEYİ, YANİ SAVAŞA VE ÖLÜME GÖTÜREN GÜZEL DÜŞÜNCELERİ YÜCELTİYORUZ"

SÖZLERİ, SİYASAL ALANDA O DÖNEMDE GELİŞEN FAŞİZMDEN YANA BİR TAVRIN DA AÇIK GÖSTERGESİYDİ.

SÜRATİN ÜSTÜNLÜĞÜNÜ İDDİA VE İLAN EDEN MARİNETTİ, BİR YARIŞ ARABASININ SAMOTHRACE ZAFERİ (YUNAN HEYKELİ)NDEN DAHA GÜZEL OLDUĞUNU VE BUNA EK OLARAK DA: "MUTLAK İÇİNDE YAŞIYORUZ, ÇÜNKÜ "HER YERDE HAZIR VE NAZIR OLAN" EDEBİ SÜRATİ BİZ YARATTIK" DEMİŞTİR.

GELECEKÇİLİĞİN KURUCUSU MARİNETTİ, AVRUPA'DA BİRÇOK YAZARI ETKİLEDİ. RUSYA'DA VELEMİR HLEBİNİKOV VE MAYAKOVSKİ GELECEKÇİLİĞE YÖNELDİ. RUS GELECEKÇİLER KENDİ BİLDİRGELERİNİ YAYINLADI. PUŞKİN, TOLSTOY, DOSTOYEVSKİ REDDEDİLDİ. ŞİİRDE SOKAK DİLİNİN KULLANILMASI İSTENDİ. 1917 EKİM DEVRİMİNDEN SONRA DA GELECEKÇİ AKIM GÜÇLENDİ. MAYAKOVSKİ'NİN ÖLÜMÜNE KADAR ETKİSİNİ SÜRDÜRDÜ.

9- "Mavi Hareketi " hangi şiir anlayışına karşı kurulmuştur? Mavi hareketinin sanat anlayışı nedir?

Garip hareketine karşı kurulmuştur. Sanat anlayışları ; başlangıçta şairane bir sanat anlayışını

Benimsemişler daha sonra ise toplumcu gerçekçi şiir anlayışına yönelmişlerdir.

10- - 1980 sonrası şairlerinin genel olarak şiirdeki anlatımları nasıldı? Kısaca anlatıp bu dönem şairlerinden ikisinin ismini yazınız.

İkinci yeni şiiri gibi kapalı, karmaşık ve imgelerle yüklü bir anlatım vardır.Uzak çağrışımlara önem verilmiştir.

NERİMAN EROĞLU